ut apud quoscunque esset, princeps poneretur, haberetur que carissimus. Sed [21] satis de hoc: reliquos ordiamur.

VIII.

THRASYBULUS.

ARGVMENTVM.

1. Thrasybulus virtute magis, quam fortuna clarus, patriam a triginta tyrannis liberavit, quod factum ipsius proprium est: cetera belli Peloponnesii cum militibus communia. 2. Primum cum XXX sociis Phylen confugit: despectus ob paucitatem Munychiam munivit, cum his tyranni oppugnant. In proeliis parcit civibus: cadit Critias. 3. Opem fert Pausanias, qui pacem facit inter oppidanos & Thrasybulum. Hic legem fert oblivionis: 4. donatur corona olivae, qua non aliter, ac Pittacus agello modico, contentus fuit. In Cilicia a barbaris negligentia custodum interficitur.

Thrasybulus, Lyci filius, Atheniensis. Si [1] per se virtus sine fortuna [2] ponderanda sit [3] dubito, an hunc primum omnium [4] ponam. [5] Illi sine dubio neminem praefero fide, constantia, 2 magnitudine animi, in patriam amore. nam quod

---

21 *satis de hoc*) sc. exposuimus. Praecisionis haec est formula.

Cap. I. 1 *per se virtus &c.*) sola absque ullis externis fortunae adminiculis. *Magnos homines virtute metimur, non fortuna*, inquit Nepos 18, 1, 1: ubi vide. 2 *ponderanda*) examinanda & aestimanda. proprie *ponderare* est librare. 3 *dubito, an hunc primum ponam*) dubito an, id est; *dubito annon*, sive *nescio an*. C. Mox n. 3. *nescio* pro *dubito* exstat. 4 *ponam*) constituam, putem. 5 *Illi sine dubio &c.*) Nonnulli 6 multi

6 multi voluerunt, pauci potuerunt, ab uno tyrauno patriam liberare, 7 huic contigit, ut 8 a triginta oppressam tyrannis ex servitute in libertatem 9 vindicaret. Sed 10 nescio quo modo, cum eum 3
nemo anteiret his virtutibus, multi 11 nobilitate 12 praecurrerunt. Primum Peloponnesio bello 13 multa hic sine Alcibiade gessit, 14 ille nullam rem

---

legunt, *Illud sine dubio* (scil. est, quod virtus per se consideranda sit) *neminem huic praefero &c.* q. d. propterea virtute clarum Thrasybulo antefero neminem. 6 *multi voluerunt*) sc. efficere; non quidem Athenis, sed vel Romae vel alibi locorum. 7 *huic contigit*) singulari fato & virtute. Sic Vellei. 2, 61, 3; & c. 124, 2. 8 *a triginta tyrannis*) triginta, quos imposuerat Lysander post proelium ad Aegos flumen. Athenienses quidem erant, sed malae in patriam fidei. *Diodor.* 14, 3 & 4. C. 9 *vindicaret*) derivatur hoc verbum a *vindicta*, quod notat virgam, qua praetor servi manumittendi caput feriebat. Loon de manumissione serv. 1, 3, 1. conf. Cellarius ad Plinii epist. 7, 16, 4. Ergo *in libertatem vindicare*, est *liberare*, *zur freyheit verhelffen*. 10 *nescio quo modo &c.*) Autor dubitat & prae admiratione incertus est, qua ratione tot alii virtute multo inferiores maiorem famam & maius decus sint consecuti. 11 *nobilitate*) claritate & celebritate nominis. 12 *praecurrerunt*) superarunt, *sie haben es ihm zuvor gethan.* Nic. Courtinus recipit & praefert *praecucurrerunt*. Sic & Plautus Merc. 1, 2, 110. & alia composita geminationem retinent. v. Voss. de Analog. 3, 19; & Bangii Observ. Philol. 1. p 597. Ceterum in verbis *anteeo* & *praecurro* translatio a certantibus cursu in stadio. Valer. Max. 6, 9, 13 *casus acerbitate aliquem praecurrere*. 13 *multa hic sine Alcibiade*) dum in exilio fuit Alcibiades. C. 14 *ille nullam rem sine hoc*) i. e. Alcibiades nihil sine Thrasybulo gessit, similiter locutus Cic. pro Murena c. 9.

ſine hoc: [15] quae ille univerſa naturali quodam
4 bono fecit lucri. Sed illa tamen omnia [16] com-
munia imperatoribus cum militibus & fortuna:
quod in proelii concurſu [17] abit res a conſilio ad
vires, [18] vimque pugnantium. Itaque [19] iure ſuo
nonnulla ab imperatore miles, plurima vero for-
tuna [20] vindicat, [21] ſeque hic plus valuiſſe, quam
5 ducis prudentiam, vere poteſt praedicare. Qua-
re illud magnificentiſſimum [22] factum proprium
eſt Thraſybuli. Nam cum triginta tyranni, prae-

Curt. 7, 2, 33. 15 *quae ille - - fecit lucri*) ſenſus eſt: quae geſta univerſa, huius ſine Alcibiade, & illius non ſine ſed cum Thraſybulo idem ille Alcibiades naturali quadam dexteritate lucrifecit, adeoque alteri debita ſibi ſoli vindicavit, & adeptus eſt. Ter. Eun. 3, 1, 9. *Labore alieno magno partam gloriam verbis ſaepe in ſe transmovet, qui habet ſalem.* 16 *communia imperatoribus cum militibus*) Eadem habet Cicero pro Marcello c. 2. C. Adde Curt. 8, 1, 29. 17 *abit res a conſilio ad vires*) primo deliberatur, deinde pugnatur, exitus dependet potiſſimum a fortuna. 18 *vimque*) quia *vires* praecedit, ne tautologia videatur, alii legunt *virtutemque*, alii *undique*, alii *cuiusque*, alii *vires* in *vices* mutant: ſed nihil vetat *vires corporis* & *vim ferri atque armorum* intelligere. Courtinus vocem de *vi animorum* accipit. 19 *iure ſuo*) i. e. merito, uti par eſt, *gehöriger maſſen.* 20 *vindicat*) ſibi *attribuit, adſcribit:* barbare hodie permulti ſcribunt *vendicat*, quod etiam reprehendit C. in Antibarb. c. 1. p. 100. 21 *ſeque &c.*) ſcil. *fortunam*, de qua Cicero l. c. *quidquid eſt proſpere geſtum, id paene omne ducit ſuum.* conf. Lipſ. Polit. 5, 5, 7; & 5, 16, 5. 22 *factum proprium eſt Thraſ.*) oppugnatio & expulſio tyrannorum ei unice competit, communis cum

poſiti

positi [23] a Lacedaemoniis servitute oppressas tenerent Athenas, plurimos cives, [24] quibus in bello pepercerat fortuna, partim [25] patria expulissent, partim interfecissent, plurimorum [26] bona publicata inter se divisissent, non solum [27] princeps, sed & solus initio bellum his indixit.

Hic enim cum [1] Phylen confugisset, quod est II.
castellum in Attica munitissimum, non plus habuit secum, quam [2] triginta de suis. Hoc initium fuit salutis [3] Atticorum, hoc robur libertatis [4] clarissimae civitatis. [5] Neque vero hic non con- 2

---

aliis non est. 23 *a Lacedaemoniis*) non ipsi quidem Lacedaemonii, sed ex Athenienſibus electi crudelissime imperabant. 24 *quibus in bello pepercerat fortuna*) quos fecerat superstites. in MS. est *parserat*. Contrarium Cicero c. l. ita expressit: *quos vis Martis perculit*. C. 25 *patria expulissent*) quos inter etiam Thrasybulus exul patria carebat. v. Iustin. 5, 8 & 9. 26 *bona publicata*) conf. 7, 4, 5. Tyrannis hisce opibus fulcienda erat. 27 *princeps*) i. e. primus praecipuus autor, *audendum aliquid pro patria & pro salute communi: etiam cum periculo, ratus*. Iustin. 5, 9, 6.

Cap. II. 1 *Phylen confugisset*) Iustin. l. c. *castellum Atticorum finium*. Recte *finium*, erat enim ad Boeotiae limitem, centum ab Asty stadiis. *Diodor*. 14, 33. C. *triginta de suis*) Xenoph. lib. 2. Rer. Graec. pag. 276. ς σὺν ἑβδομήκοντα. C. 3 *Atticorum*) Bosius ex uno MS. habet *Actaeorum*, eodem sensu. *Acte* enim antiquum Atticae nomen, Scholiastes Dionysii Perieg. ad v. 423. p. 70. ἐκλήθη πάλαι ποτὲ καὶ Ακτὴ καὶ Αττική. Eadem Byzantius Stephanus, Ακτὴ ὅτως ἡ Αττικὴ ἐκαλεῖτο. C. 4 *clarissimae civ.*) Athenarum. 5 *neque non*) Hae duae negationes affirmant i. e. *utique contemtus est ut homo conditionis miserae*.

tem-

temptus est primo a tyrannis, atque [6] eius solitudo: [7] quae quidem res & illis contemnentibus, perniciei; & huic despecto saluti fuit. [8] haec enim [9] illos ad persequendum segnes, [10] hos autem tempore [11] ad comparandum dato fecit robustio-
3 res. Quo magis [12] praeceptum illud [13] omnium in animis esse debet, [14] *Nihil in bello oportere contemni* nec sine caussa dici: [15] *Matrem timi-*
4 *di flere non solere.* Neque tamen [16] pro opinio-

---

6 *eius solitudo*) i. e. paucitas & infrequentia sociorum vires coniungentium. Sic *solitudo* ap. Ter. Andr. 2, 2, 25; Tac. A. 11, 23. 5. 7 *quae res - - saluti fuit*) qui quidem contemtus & tyrannis, qui contemnebant, exitium, & Thrasybulo, qui contemnebatur, salutem attulit. 8 *haec*) scil. res in contemptu consistens. 9 *illos ad pers. segnes*) tyrannos fecit negligentiores & tardiores, quominus inquirerent in exules. 10 *hos fecit robustiores*) sc. Thrasybulum & eius socios. Curt. 6, 3, 11. *Hostem si spreveris, valentiorem negligentia facies.* 11 *ad comparandum*) i. e. ut compararent necessaria ad subvertendos tyrannos. Absolute sic loquitur aliquoties Livius. v. Gronov. ibi ad 38, 12: & 36, 2. 12 *praeceptum illud*) monitum veriverbium. 13 *omnium in animis esse*) ab omnibus & praecipue bellantibus diligentissime observari. 14 *Nihil in bello op. cont.*) Curt. 7, 8, 14: *Nihil tam firmum, cui periculum non sit etiam ab invalido. C.* 15 *Matrem timidi*) *Timidus* non est ignavus, sed *cautus, circumspiciens pericula, nihil contemnens.* Hic enim matri suae non facile luctum affert. Rem confirmat Aristoteles Rhet. 2, 5. ὁ φόβος βουλευτικὸς ποιεῖ: vocis notionem Cicero pro Mil. c. 35. *timidis & omnia circumspicientibus pericula.* C. conf. Erasm. Chil. de isto proverbio. 16 *pro opinione Thras.*) ut ipse speraverat.

ne

ne Thrasybuli [17] auctae sunt opes: nam iam tum
[18] illis temporibus fortius, boni pro libertate lo-
quebantur, quam pugnabant. Hinc in [19] Piraeeum
transiit [20] Munychiamque munivit. Hanc bis ty- 5
ranni oppugnare [21] sunt adorti: ab eaque turpi-
ter repulsi, protinus in [22] urbem armis [23] impedi-
mentisque amissis refugerunt. Usus est Thrasy- 6
bulus non minus prudentia, quam fortitudine.
nam [24] cedentes violari vetuit. cives enim [25] ci-
vibus parcere aequum censebat. neque quisquam
est vulneratus, nisi qui prior [26] impugnare vo-

---

17 *auctae sunt opes*) crevere vires & subsidia. 18 *illis temporibus*) q. d. non secus ac nostris. Videtur enim Nepos respicere sua tempora, quibus Romani verbis magis quam facto resistebant Caesaris aliorumque arrogantiae. v. Cic. ad Att. 14, 6. & 15. 19 *Piraeeum*) portum Atheniensium. 20 *Munychiam*) collem, peninsulae forma, iuxta Piraeeum portum. Strabo 9. p. 272. λόφος ἐστὶν ἡ Μουνυχία χερρόνησοίζων. C. 21 *urbem*) conati sunt, illum locum munitum armis aggredi. 22 *urbem*) Athenarum, quam Munychia cum Piraeeo duobusque aliis portubus per murum 40 stadiis longum coniungit. 23 *impedimentis*) sarcinis, instrumentis, curribus, quibus bello necessaria vehuntur, *die bagage*, dicuntur *impedimenta*, quia non adeo expedite transferri possunt, vel etiam milites saepe numero *impediunt*. 24 *cedentes viol. vetuit*) fugientibus & nolentibus resistere vim inferre prohibuit, ne videretur cives opprimere velle, ad quos liberandos venisset. 25 *civibus parcere*) Sic Caesar victo Pompeio suos compellasse dicitur: *parce civibus*. Dei hac ex parte voluntatem cognosce ex Deut. 2. v. 4 & 9; & 2 Sam. 2. v. 26 sq. quanto maius dedecus est, hodie Christianos omni exuta humanitate saevire in sua viscera. 26 *impugnare*) ferro uti, vim adhibere.

luit,

uit. [27] neminem iacentem veste ſpoliavit: [28] nil attigit, niſi arma, quorum indigebat, & quae ad
7 victum pertinebant. In ſecundo proelio [29] cecidit Critias dux tyrannorum, cum quidem [30] exadverſus Thraſybulum [31] fortiſſime pugnaret.

III. [1] Hoc deiecto [2] Pauſanias venit Atticis auxilio, [3] rex Lacedaemoniorum. Is inter Thraſybulum, & eos, [4] qui urbem tenebant, [5] fecit pacem, his conditionibus: [6] *ne qui praeter trigin-*

---

27 *nem. iac. veste ſpoliavit*) nullum in acie caeſum exuendum aut ſpoliandum cenſuit. 28 *nil attigit*) i. e. aliena non attingere, ſed reſtituere iuſſit. 29 *cecidit Critias*) & ſimul periit Hippomachus, ut Xenophon vocat qui ap. Iuſtin. l. c. eſt Hippolochus. 30 *exadverſus*) quod eſt in MSS. idem ſignificans ac *contra*, v. ſupra 2, 3, 4. 31 *fortiſſ. pugnaret*) ideoque pulcerrima mors eſſet, ſi pro patria ſic concidiſſet, uti Florus 4, 1, 12. de Catilina fortiter occumbente iudicat.

Cap. III. 1 *Hoc deiecto*) Critia a gradu & vita ſua deiecto, h. e. occiſo, ut pacis victima; Iuſtin. 5, 10, 9. 2 *Pauſanias*) Lyſander prius opem tulit decem praetoribus in locum XXX. tyrannorum ſuffectis: cui invidens gloriam rex Spartanorum Pauſanias, & ipſe cum exercitu ſucceſſit, pacemque conciliavit. *Diodor.* 14, 34. & *Xenoph.* 2 *Graec. p.* 276. *C.* 3 *rex*) qui tempore belli ducebat exercitum. 4 *qui urbem tenebant*) illi erant Athenienſes cives, ſub poteſtate quidem tyrannorum, non autem cuncta illorum probantes; oppoſiti iam Thraſybulianis, qui Piraeeum & Munychiam tenebant. *C.* 5 *fecit pacem*) non miſericordia exulis populi, ut Iuſtinus ait 5, 10, 7; Sed quod Spartam male inter Graecos audire intelligeret, ut Diodorus & Xenophon tradunt. 6 *ne qui*) ne aliqui civium.

ta

ta tyrannos, [7] *& decem, qui postea praetores creati* [8] *superioris more crudelitatis erant usi,* [9] *afficerentur exsilio: neve bona publicarentur:* [10] *reipublicae procuratio populo redderetur.* [11] Praeclarum 2
hoc quoque Thrasybuli, quod [12] reconciliata pace, cum [13] plurimum in civitate posset, legem tulit: *ne quis* [14] *anteactarum rerum accusaretur neve multaretur*: eamque illi [15] *legem oblivionis* appellarunt. neque vero hanc tantum ferendam cu- 3
ravit, sed etiam [16] ut valeret, effecit. nam cum qui-

---

7 *decem praet. creati*) cum Thrasybulus Piraeeum occupasset, indiesque augeretur numero, oppidani, tyrannis triginta magistratu abdicatis, decem quasi dictatores (*αὐτοκράτορας*) crearunt, i. e. *elegerunt*, qui pactis & conditionibus bellum dirimerent. Hi vero vestigia tyrannorum secuti, abiecta pacis cura, Lysandrum Lacedaemone accersunt, quem invidia ductus secutus est rex Pausanias. *Diodor.* 14, 43. *C.* 8 *sup. more crudel. usi*) tyrannorum exemplum secuti ea, quae sanare debebant, magis exulceraverant. 9 *afficerentur exilio*) Eleusina migrare iussi. Iustin. l. c. 10 *reip. procuratio pop. redd.*) adeoque esset iterum status democraticus. 11 *praeclarum*) sc. factum fuit. 12 *reconciliata pace*) finito bello civili & reducta concordia. 13 *plurimum posset*) sc. efficere, *als er das meiste konte ausrichten.* 14 *anteactarum rerum*) sc. *crimine. Ne qua dissensio ex ante actis nasceretur*, ut habet Iust. 5, 10, 11. Xenophon extremo lib. 2. rer. Graec. hoc breviter expressit. *μὴ μνησικακῆσαι.* 15 *legem oblivionis*) Plutarchus *παραγγελμ. πολιν.* p. 814. vocat *τὸ ψήφισμα τὸ τῆς ἀμνησίας.* C. Adde Cic. Phil. 1, 1; Val. Maxim. 4, 1. ext. 4. I. Caes. B. C. 7, 34; Tac. H. 4, 44, 1; Vellei. 2, 58, 4. 16 *ut valeret*) ut legis latae observantia esset, quae veluti anima eius est & fructus. Cic. post redit. c. 5. *Lex Aelia &*

dam

dam ex his, qui simul cum eo in exilio fuerant, [17] caedem facere eorum vellent, cum quibus [18] in gratiam reditum erat, publice prohibuit: & id, [19] quod pollicitus erat, praestitit.

IV. Huic pro tantis meritis, [1] honoris corona a populo data est, facta [2] e duabus virgulis oleaginis, quae, quod amor civium, non vis expresserat, nul-
2 lam habuit invidiam, magnaque fuit gloria. Bene ergo [3] Pittacus ille, qui [4] septem sapientum numero est habitus, cum ei [5] Mitylenaei [6] multa mil-

---

Fusia ne valerent i. e. ratae essent. 17 *caedem facere eorum*) eos ad supplicium ducere & trucidare. 18 *in gratiam reditum erat*) pacificationis communio esse debebat. 19 *pollicitus erat*) nempe pacem, quietem, libertatem, impunitatem & iniuriarum oblivionem.

Cap. IV. 1 *honoris corona data est*) i. e. *honoris ergo*, propter dignitatem virtute & victoria partam. Corona donabatur, quisquis de rep. bene meritus erat in magna populi frequentia, adiuncto praeconis elogio. 2 *e duabus virgulis oleag.*) ob pacem restitutam. Nam qui vel pacem poscebant vel pacis autores erant, olivae frondibus coronabantur. v. Virg. Aen. 7, 154; & 8, 116; & Paschal. de Coronis 6, 9. & 16. 3 *Pittacus ille*) Mitylenaeus, Philosophus, cui ipsi cives suffragiis suis tyrannidem in bello cum Athenienſibus obtulerant, iustitia hominis confisi. *Valer. Maxim.* 6, 5, 1. C. 4 *septem sapientum*) quorum nomina sunt; Thales, Solon, Chilo, Pittacus, Bias, Cleobulus, Periander. 5 *Mitylenaei*) Mitylene clarissima urbs insulae Lesbi. v. Tab. II. 6 *multa millia iugerum agri*) agri bello illo acquisiti, cuius dimidiam partem offerebant. Erat autem bellum *de Sigaeo*, ut Valerius ait c. l. sive ut Diogenes Laertius vita Pittaci, περὶ τῆς Ἀχιλλείου χώρας. C.

lic

a iugerum agri [7] muneri darent. *Nolite, rogo*
os, inquit, *mihi dare, quod multi invideant, plu-*
res etiam concupiscant. quare ex istis [8] *nolo am-*
plius, quam centum iugera, quae & meam animi
[9] *aequitatem & vestram* [10] *voluntatem indicent.*
Nam parva munera, diutina: [11] locupletia, non
propria esse consueverunt. Illa igitur [12] corona 3
contentus Thrasybulus, neque amplius [13] requi-
sivit, neque [14] quemquam honore se antecessisse
existimavit. Hic sequenti tempore, cum praetor 4
classem [15] ad Ciliciam appulisset, neque satis dili-

---

7 *muneri darent*) quandoquidem ille ex Lesbo insula Melanchrum tyrannum eiecerat, & Phrynonem hostium ducem in singulari certamine reti iniecto implicitum superaverat. 8 *nolo amplius*) Valerius ait *avertisse animum ab eo munere:* Diogenes, agrum illum sacrasse, ἱερὰν ἀνῆκεν; Plutarchus cit. lib. p. 820. tantum accepisse quantum emisso telo finiverit. C. 9 *aequitatem*) quae circa mediocria versatur & homines paucis contentos esse finit. v. Sen. de Tranqu. an. c. 8. & 9. Horat. od. 4, 9; & epist. 1, 10. Colum. de R. R. 1. 3. 10 *voluntatem*) sc. gratam & benignam. 11 *locupletia non propria esse consv.*) opulenta munera ob multo maiorem invidiam incerta & lubrica esse solent. 12 *corona contentus*) licet esset exiguum praemium pro ingentibus meritis. 13 *requisivit*) postulavit, desideravit. *Minima cupidine minimum in vita mali expertus*, ut Agnius Psophidius apud Plinium 7, 46. 14 *quemquam - - antecessisse*) Sensus, quem duo accusativi dubium reddunt, is est, quod quisquam alius se Thrasybulum ob honorem collatum antecesserit. 15 *ad Ciliciam appulisset*) ad Eurymedonta Pamphyliae, ab Aspendiis oppressus. Xenophon sub fin. 4. rer. Graec. *deveniens Aspendum appellabat ad fluvium Eurymedontem.*

genter

genter in castris eius agerentur [16] vigiliae a barbaris ex oppido noctu [17] eruptione facta, in tabernaculo interfectus est.

IX.

CONON.

ARGVMENTVM.

1. Conon Peloponnesio bello exercitus rexit, & insulis praefuit, absens, cum Athenienses ad Aegos flumen vincerentur. 2. Afflictis patriae rebus, ad Pharnabazum se contulit, eique operam contra Spartanos commodavit. 3 Missus ad regem, ut Tissaphernem accusaret, suadente Tithrauste, per litteras egit, quod nollet adorare. 4 Bello contra Spartanos una cum Pharnabazo praeficitur: illi timent sibi a tanto duce: vincuntur ad Cnidum: Graecia liberatur, & muri Athenarum reficiuntur. 5. Tandem Ioniam & Aeoliam Atheniensibus restituturus proditur, ad Tiribazum evocatur, in vincula coniicitur, quae tamen creditur effugisse.

I. [1] Conon Atheniensis Peloponnesio bello [2] accessit ad rempublicam, [3] in eoque [4] eius ope-

---

Aspendii ad iram concitati, noctu in tabernaculo trucidaverunt. 16 *vigiliae*) custodiae nocturnae. De simili clade ex neglectis vigiliis orta v. Tacit. A. 1, 50, 5. 17 *eruptione facta*) Aspendiis ex urbe erumpentibus. Sic Caes. B. G. 5, 49; Flor. 3, 20, 14.

Cap. I. 1 *Conon*) Timothei, non Samii, sed Atheniensis filius. 2 *accessit ad remp.*) factus est membrum magistratus in republica Atheniensium. 3 *in eoque*) scil. bello. Particula *que* hoc loco non statim prae-

ra